

4. Наумова М. Сутність соціального підприємництва та його роль у соціально-економічному розвитку суспільства / М. Наумова // Україна: аспекти праці. - 2014. - № 4. - С. 34-39.

УДК:332.1

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНІВ: ТЕНДЕНЦІЇ І ПОКАЗНИКИ

Завадських Г.М. к.е.н, доцент,
Таврійський державний агротехнологічний університет
м. Мелітополь, Україна

***Summary:** An analysis of the socio-economic development of the regions of Ukraine is made, the regions-leaders and outsiders are defined. The main reasons and problems of differentiation of development of the regions of the country are indicated*

***Keywords:** socio-economic development of regions, regional economics, differentiation, disproportions*

Постановка проблеми. Сучасному розвитку української економіки притаманне посилення соціально-економічної нерівності між регіонами, наявність просторових деформацій на регіональному та внутрішньо регіональному рівнях, значні відмінності у галузевій структурі їх економічних систем.

На основі офіційних даних щомісячних та щоквартальних показників Держстату, ДКСУ, Мінрегіону, МЕРТУ, МФУ та інших органів виконавчої влади, місцевого самоврядування та організацій відділом макроекономічної політики та регіонального розвитку Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України (ВМПРР НДЦ ІПР НАНУ) проводиться щомісячний моніторинг соціально-економічного розвитку регіонів України.

Протягом року щомісячна рейтингова оцінка (наростаючим підсумком) проводиться виходячи з щомісячних та кварталних показників, визначених Методичними рекомендаціями ВМПРР НДЦ ІПР НАНУ за 9 напрямками (економічний розвиток, зовнішньоекономічна діяльність, інвестиційна діяльність, фінанси, споживчий ринок, ЖКГ, платоспроможний попит населення, ринок праці і населення) по 50 основних показниках. Оцінка за напрямками соціально-економічного розвитку дає можливість виявляти рівень регіональних проблем та формувати пропозиції і вживати оперативні заходи щодо їх вирішення.

Згідно з розрахунком рейтингової оцінки соціально-економічного розвитку регіонів України за 2017 рік лідерами (1-5 місця) є: м. Київ, Київська,

Дніпропетровська, Одеська, Львівська області, а аутсайдерами (21-25 місця) є: Черкаська, Волинська, Кіровоградська, Донецька і Луганська області [1].

Результати моніторингу показали, що регіони-лідери характеризуються проблемами в сфері платоспроможного попиту населення. Для Київської області проблемними є також напрями зовнішньоекономічної і інвестиційної діяльності, Львівської – економічний розвиток. Для аутсайдерів є проблеми майже за усіма напрямками, зокрема, особливо значні на ринку праці; споживчому ринку.

Інвестиційна активність у регіонах залежить від промислової динаміки. Лідерами за темпами приросту капітальних інвестицій у 2017 році були Херсонська, Запорізька та Донецька області, падіння продемонструвала лише Київська область. Крім цього, помітні зрушення у структурі капіталовкладень на користь реального сектору. Приріст обсягів будівельної продукції у 2017 році спостерігався у 21 регіоні та місті Києві, причому у Кіровоградській області на 66,5 %, у Закарпатській області – на 50,7 %, в Одеській області на 49,3 %. Надмірно висока частка міста Києва за кожним індикатором регіональних диспропорцій свідчить про високий рівень централізації економіки.

Базовими диспропорціями регіонального розвитку України є такі [2]: у великих містах та переважно промислових районах економічний розвиток відбувається більш динамічно, ніж в аграрних місцевостях; мешканці сільських територій отримують нижчу заробітну плату, ніж населення обласних центрів; вищий доступ до публічних послуг, інформаційних комунікацій та отримання якісніших послуг має населення великих міст; розвиток підприємництва значно ускладнений у віддалених від обласного центру місцевостях;

Висновки. Таким чином, диференціація рівня розвитку регіонів України зумовлює необхідність використання диференційованого підходу до впровадження регіональної державної політики шляхом збільшення самостійності регіонів у визначенні довгострокової стратегії соціально-економічного розвитку регіону, у виборі засобів її реалізації; формування та забезпечення ефективного перерозподілу синтезованого капіталу регіону, формування доходів і видатків бюджету області органами регіонального управління; участі органів місцевого самоврядування, територіальних громад та залучення населення до процесів управління й вирішення соціально-економічних проблем розвитку області.

Список літератури:

1. Регіональний вимір соціально-економічного розвитку і засади нової регіональної політики : аналітична доповідь [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.riss.gov.ua/public/File/2013_table/0704_dop.pdf.
2. Ярошенко І.В., Семигуліна І.Б. Моніторинг соціально-економічного розвитку регіонів України за січень-грудень 2017 року (уточнені дані) / І.В. Ярошенко, І.Б. Семигуліна // Відділ макроекономічної політики та регіонального розвитку НДЦ ІПР НАН України. - 49с.